

ФРИДРИХ ШИЛЕР ПОРЪЧИТЕЛСТВО

Превод от немски: Димитър Стоевски, —

chitanka.info

Под дрехата стиснал кинжала студен,
Дамон връхлетя Дионисий тирана,
но будната стража видя го и хвана.
„Що търсиш потайно с кинжала у мен,
кажи ми?“ — злодеят крещи разгневен.
„Аз исках от тебе града да избавя.“
„На кръста позорен разкай се тогава!“

Дамон му отвърща: „Знам, ти си жесток
и аз да посрещна смъртта имам сили,
но бих те помолил за сетнята милост:
три дни подари ми и аз в тоя срок
сестра ще омъжа. А тука в залог
другарят ми скъп ще остане — веднага
вземи му живота, ако аз избягам!“

Помисля си малко коварният крал
и казва с усмивка ехидна накрая:
„Така нека бъде! Обаче да знаеш,
че аз не познавам пощада и жал —
другаря си скъп ще заваряш умрял,
пристигнеш ли тука минута по-късно,
а тебе самия свободен ще пусна.“

Отива Дамон при другаря завчас:
„За мойта постъпка, уви, неуспяла,
на кръста да свърши осъди ме краля.
Ала за сестрата обадох му аз
и той ме помилва за три дни тогаз.
Ти трябва, приятелю мой, у тирана,
докле се завърна, в залог да останеш!“

Предава се на кръвожадния крал
без страх във душата другарят сърдечен,
Дамон се отправя в път труден, далечен.

*И трети път още денят не изгрял,
сестрата любима с мъжа ѝ събрал,
потегля назад със тревога дълбока —
дано не пристигне минута след срока.*

*Но руква нечакано бесен порой,
до този ден още нечуван, неவிждан,
и бързо реки и потоци прииждат.
С тояга в ръката брега стига той
и вижда: водата налита със вой,
със тежкия камък на моста се бори
и рухват дебелите, яки подпори.*

*Той броди отчаян по стръмния бряг
и вика неспирно, слухти и се вглежда,
и чака напразно със плаха надежда —
отнигде ни лодка, ни някакъв знак.
Той зорко сезира, обажда се пак —
не мярка се никой. Реката могъща
напира и скоро в море се превръща.*

*И той коленичил със сълзи в очи
към Зевс умолително дига ръцете:
„Смири пак водите! Летят часовете
и слънцето жари с отвесни лъчи;
наоколо всичко стаено мълчи —
не стигна ли, ах, пред тирана навреме,
живота на моя другар ще отнеме.“*

*Неспирно реката приижда със бяс,
свирепо се гонят и мятат вълните,
и с тях часовете бездушно отлитат.
Страхът го разкъсва, отчаян тогаз
сърцато се хвърля в студената паст —
той пори водата със мишци корави
и в миг се небето над него смилява.*

Достига честито отвъдния бряг,
признателен слави на глас боговете,
но дебне го нова, по-страшна несрета.
Той тича напред, но сред гъстия мрак
в гората смълчана със дигнат кривак
и с кървава жажда във погледа мътен
разбойнишка шайка го спира на пътя.

„Що искате? — пита от страх вцепенен. —
Животът е мойто имуществото цяло,
но него съм длъжен да нося на краля!“
Издърпва кривака и крясва вбесен:
„Не искам другар да погине за мен!“
Замахва с кривака, троица убива,
а другите мигом в гъстака се скриват.

Но слънцето сипе безмилостно зной.
Той бърза задъхан и тича, но скоро
се сгърчва и пада сломен от умора:
„Ти, Зевс, ме избави от страшен порой,
победа ми даде в неравния бой;
нима ще угасна във тая пустиня,
та моят прекрасен другар да загине?“

Внезапно подига глава и слухти.
Не, той се не лъже — наблизко, по склона
той ясно долавя — напевно ромони:
живителен извор припряно шурти
и сребърна струйка надолу лети.
Възрадва глава над водата навежда
и пие, и тръгва, изпълнен с надежда.

Но слънцето тлее и вижда той плах,
че сенки огромни дърветата прави
разстилат по ширните злачни морави.
И друмници двама, покрити със прах,
насреща му идат; минава край тях,

но чува — единият ясно отменя:
„Сега той на кръста смъртта ще намери.“

Страхът за другаря го прави крилат,
тревога разкъсва душата му бедна —
на морното слънце лъчите последни
заливат стрехите на близкия град.
И скоро го среща самин Филострат,
на родната къща пазителят верен,
и казва в очите със ужас безмерен:

„О, късно е вече, но ти не ридай,
не рухвай от мъка и скръб безутешна —
той вече готов е смъртта да посрещне.
Той дълго те чака спокойно и знай:
надежда в сърцето запази докрай.
Тиранът със гавра и смях го попари,
но той не загуби дълбоката вяра.“

„Макар да е късно и лишно, макар
за него спасение вече да няма,
смъртта ще посрещнем мъжествено двама.
Не бива да мисли презрян господар,
че бих изоставил в бедата другар;
две жертви сега ще изпрати във гроба,
но трябва да вярва във дружба и обич!“

Той стига пред градската порта по здрач
и там отдалеко с очи вижда кръста;
пробива си път през навалица гъста,
сподавил в гърдите си болка и плач,
и гръмко извиква: „Почакай, палач!
За мене залог беше той, ала ето —
аз тук съм и мене на кръста разпнете!“

Народът ги гледа стъписан и ням,
и вижда: прегръщат се двамата горе

*и плачат от радост, от обич и горест.
Тълпата напирва съчувствено там,
а скоро и кралят узнава го сам —
изпълнен от смут и от жал заповяда
да дойдат при него двамината млади.*

*Той дълго ги гледа със взор изумен
и тихо промълвя: „Не мога да скрия,
че жалост във мене събудихте вие.
Да, вярност — не е то звук празен, студен.
Включете във вашата дружба и мен!
С молба се обръщам към вас: като трети
в съюза си верен и мен приеете!“*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.